

वा० रा०

॥ ४ ॥

धनदेनेति ॥ त्यागे धनत्यागे धर्माथधनव्ययविषये अपेक्षितधनसंपत्तौ ॥ धनदेन नवनिधीशेनसमः ॥ अस्मिन्नेवांशउपमां ननुत्यागांशे ॥ तस्यधनसंग्रहएवप्रवृत्तेः ॥ धनदव्यवहारस्तु कतिपयत्रिदशेभ्योभगवदाज्ञया कतिपयधनदानमात्रादितिबहवः ॥ सत्ये सत्यवचने अपरोधर्मइव धर्मस्यमूर्त्यंतरमिवेत्युत्प्रेक्षा ॥ एतदंतंबालकांडीयार्थसंग्रहः ॥ तमेवमित्यादिना अयोध्याकांडीयार्थसंग्रहआरभ्यते ॥ तत्रइक्ष्वाकुवंशप्रभवइत्यनेन भगवदाविर्भावःसूचितः ॥ महावीर्यः शत्रुनिवर्हणइत्यनेन विश्वामित्रानुग्रहजशस्त्रास्त्रसंपत्तिताटकावधादिसूचितं ॥ लक्ष्मीवानित्यनेन सीतापरिणयःसूचितः ॥ सत्यपराक्रममित्यनेन भार्गवलोकप्रतिबंधादिसूचितं ॥ एवंगुणसंपन्नं प्रागुक्तरीत्या सकलकल्याणगुणयुक्तं ॥ सत्यपराक्रमं अमोघपराक्रमं ॥ १९ ॥ ज्येष्ठमिति ॥ ज्येष्ठगुणैः यौवराज्याभिषेकार्हगुणैः युक्तं ॥ प्रकृतीनां प्रजानां हितैः इहामुत्रहितावहैः युक्तं ज्येष्ठसुतरामं ॥ प्रकृतिप्रियकाम्यया प्रकृतीनांप्रियंकर्तुमिच्छया ॥ छांदसःकाम्यजितिप्रांचः प्रकृतिसंबंधेनआत्मनःप्रियंकर्तुमिच्छया ॥ युवराजेनहिप्रजाकृत्येसंपादि

धनदेनसमस्त्यागेसत्येधर्मइवापरः ॥ तमेवंगुणसंपन्नंरामंसत्यपराक्रमं ॥ १९ ॥ ज्येष्ठंश्रेष्ठगुणैर्युक्तंप्रियंदशरथःसुतं ॥ प्रकृतीनां हितैर्युक्तंप्रकृतिप्रियकाम्यया ॥ २० ॥ यौवराज्येनसंयुक्तमैच्छत्सीत्यामहीपतिः ॥ तस्याभिषेकसंभारान्दृष्ट्वाभार्याथकैकयी ॥ २१ ॥

तेसति व्यवहारादिनिरीक्षणजन्यश्रमनिवृत्तिरूपंप्रियंस्यस्यभक्षतीतिवयं ॥ २० ॥ यौवराज्येति ॥ युवराजस्यभावोयौवराज्यं ॥ पितरिराज्यंकुर्वत्येवसर्वराज्यव्यापारेअभिषेकपूर्वमधिकृतःपुत्रोयुवराजः संयुक्तं योजयितुं महीपतिः दशरथः ऐच्छत् ॥ अथतस्यरामस्य यौवराज्याभिषेके अपेक्षितान्संभारान् औदुंबर्यासंदीतस्यैप्रदेशमात्राः पादास्युरित्यादिनाबहुचब्राह्मणेन उपदिश्यमानान् दधिमधुसर्पिरादीन्संभृतान्दृष्ट्वा मंथरावचनाज्ञात्वा कैकयीराज्ञःकनीयसीभार्या ॥ अत्रकैकयीत्येव यद्यपिकैकयशब्दादजिकैकयमित्रध्वित्यादिनायादेरियादेशे गुणेआदिवद्द्वौढीपियस्येतिलोपेसाधु तथापिअपिमाषंमषंकुर्याच्छंदोभंगंनकारयेदितिन्यायेनकैकयीतिप्रयोगः ॥ पुंयोगलक्षणेढीषिकैकयीतिपाठइत्यन्ये ॥ २१ ॥

वा०कां०

॥ ४ ॥